

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ
ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΣΥΝΤΟΝΙΣΜΟΥ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΝΟΜΙΚΩΝ
ΚΑΙ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ
Ταχ. Δ/νση : Αχαρνών 2
Ταχ. Κώδικας: 10432, Αθήνα
Τηλέφωνο : 210 212 4331
Ηλ. Ταχυδρ. : koinovouleftikos@minagric.gr

Αθήνα, 3/8/2021
Αρ. πρωτ.: 916/175123

ΠΡΟΣ:
Βουλή των Ελλήνων
Δ/νση Κοιν/κού Ελέγχου
Τμήμα Αναφορών

KOIN.: ΩΣ ΠΑ

ΘΕΜΑ: «Αποζημίωση παραγωγών Δήμου Βόλου λόγω ζημιών στις καλλιέργειες από παγετό »

ΣΧΕΤ: Η ΠΑΒ 3169/25-6-2021

Απαντώντας στην παραπάνω Αναφορά που κατέθεσε η Βουλευτής **κα Α. Παπανάτσιου**, σας πληροφορούμε τα εξής:

Το φαινόμενο του επαναλαμβανόμενου παγετού, που έπληξε φέτος διάφορες περιοχές ανά την Επικράτεια, ήταν πρωτόγνωρο και είχε να πλήξει τη χώρα μας από το 2003.

Η Κυβέρνηση από την πρώτη στιγμή, προεξάρχοντος του Πρωθυπουργού, ενέσκηψε πάνω από το πρόβλημα με ευαισθησία και πολιτική βούληση για εξεύρεση άμεσης λύσης.

Όλο αυτό το διάστημα έγιναν και γίνονται εντατικές διεργασίες σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο με σκοπό να αποζημιωθούν οι πληγέντες αγρότες από το ακραίο καιρικό φαινόμενο του παγετού μέσα από το πλαίσιο του ΕΛΓΑ, με όποια κρατική αρωγή χρειαστεί, με νομιμότητα και αποτελεσματικότητα.

Στο πλαίσιο αυτό, τηρώντας τη δέσμευσή μας, το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων έδωσε στη δημοσιότητα στις 16.6.2021 τον οδικό χάρτη για την αποζημίωση των πληγέντων αγροτών ενώ στις 22.7.2021 ψηφίσθηκε στη Βουλή τροπολογία του Υπουργείου μας που κατατέθηκε στο σχέδιο νόμου του Υπουργείου Δικαιοσύνης «Οργανικός Νόμος του Ελεγκτικού Συνεδρίου και άλλες συναφείς ρυθμίσεις», η οποία μεταξύ άλλων προβλέπει τα εξής:

Ειδικά για τις ζημιές που προκλήθηκαν σε αγροτικές καλλιέργειες από τον «Παγετό Άνοιξη 2021» από 15.2.2021 έως 20.4.2021, σε διαδοχικές χρονικές περιόδους στις Περιφέρειες της χώρας και στο σύνολο των Περιφερειακών Ενοτήτων τους, λόγω της μοναδικής φύσης του, ορίζεται ότι:

α) Το ανώτατο ετήσιο όριο αποζημίωσης ανά αγροτεμάχιο δύναται να ανέρχεται έως το 100% της ασφαλιζόμενης αξίας της παραγωγής του αγροτεμαχίου που ζημιώθηκε, όπως αυτό υπολογίζεται από τον ΕΛΓΑ.

β) Ο ΕΛΓΑ μπορεί να χορηγεί στους δικαιούχους προκαταβολή μέχρι ποσοστού 40% της εκτιμηθείσας αποζημίωσης, την οποία δικαιούνται, και να καθορίζει ποσοστό προκαταβολής διαφορετικό ανά ζημιογόνο αίτιο ή ανά προϊόν ή ανά γεωγραφική ζώνη.

γ) Δύνανται να λάβουν αποζημίωση, κατά παρέκκλιση της κείμενης νομοθεσίας, καθώς και προκαταβολές μέχρι ποσοστού 40% της εκτιμηθείσας αποζημίωσης, όσοι υπέστησαν ζημιές στις καλλιέργειές τους, οι οποίες ήταν σε προανθικό στάδιο, εντασσόμενες στο Ειδικό (AD HOC)

Πρόγραμμα Κρατικών Οικονομικών Ενισχύσεων για τον «Παγετό Άνοιξη 2021» 15.2.2021 έως 20.4.2021, το οποίο πρόκειται να εγκριθεί από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή.

δ) Ρυθμίζονται τα θέματα αμοιβών και υπερωριών των τακτικών και εκτάκτων υπαλλήλων του ΕΛΓΑ κλπ, λόγω του αυξημένου φόρτου εργασίας τους, ώστε να προωθηθεί το ταχύτερο δυνατόν το σχετικό έργο.

Σημειώνουμε ότι ήδη ο ΕΛΓΑ έχει προσλάβει περισσότερους από 300 εκτάκτους συμβασιούχους γεωπόνους ώστε να επιταχύνει την εκτίμηση των ζημιών.

Περαιτέρω, όσον αφορά την ανάγκη εκσυγχρονισμού του ΕΛΓΑ σε σχέση με τις επιπτώσεις τις κλιματικής αλλαγής στην πρωτογενή παραγωγή, ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, απαντώντας σε σχετική επίκαιρη ερώτηση στη Βουλή, δήλωσε ότι «*Πράγματι, η κλιματική αλλαγή έχει επηρεάσει και τη γεωργική παραγωγή. Δεν έχει γίνει ουσιαστική προεργασία στη χώρα μας για να μπορέσει το ΥΠΑΑΤ και ειδικά ο ΕΛΓΑ να αντιμετωπίσει το μεγάλο φάσμα των ζημιών που έρχονται ως απόρροια της κλιματικής αλλαγής. Έχουμε συνεργασία με την Παγκόσμια Τράπεζα και αναμένουμε την αποτύπωση μιας σημαντικής μελέτης που έχει γίνει για τις συνέπειες της κλιματικής αλλαγής. Επίσης, με τη συμμετοχή της ηγεσίας του ΕΛΓΑ, έχουμε δημιουργήσει μία ομάδα εργασίας, η οποία μέσα στους επόμενους μήνες θα καταλήξει σε μία πρόταση για τον εκσυγχρονισμό του Οργανισμού, η οποία θα τεθεί σε δημόσια διαβούλευση, με τη συμμετοχή όλων των κομμάτων, συνδικαλιστικών οργανώσεων και αγροτών. Πρόκειται για μία επίπονη διαδικασία, αλλά είναι αναγκαίο να θωρακίσουμε τον ΕΛΓΑ, με τρόπο ώστε να μπορεί να αντιμετωπίζει άμεσα και καίρια τις συνέπειες από το φαινόμενο της κλιματικής αλλαγής στην αγροτική παραγωγή».*

Εκ των ανωτέρω, προκύπτει ότι η Κυβέρνηση στέκεται για ακόμα μια φορά αρωγός στους Έλληνες αγρότες, προσφέροντας τους την οικονομική στήριξη που χρειάζονται ψηφίζοντας την ανωτέρω τροπολογία, μόλις τρεις μήνες μετά το ακραίο καιρικό φαινόμενο του παγετού παρά τα στενά δημοσιονομικά πλαίσια.

Για περαιτέρω ενημέρωση όσον αφορά αποτύπωση της ζημίας στις καλλιέργειες και την καταβολή των αποζημιώσεων από τον ΕΛΓΑ σας διαβιβάζουμε το με αρ. πρωτ. 7941/29-6-2021 έγγραφό του.

Πληροφοριακά αναφέρεται ότι σε ότι αφορά, την αγροτική παραγωγή της Περιφερειακής Ενότητας Μαγνησίας (Π.Ε.) Μαγνησίας (όπου ανήκει και ο δήμος Βόλου με τις δημοτικές κοινότητες Δράκειας, Αγριάς, Άνω και Κάτω Λεχωνίων, Αγίου Βλασίου και Αγίου Λαυρεντίου), σύμφωνα με τα στοιχεία του ΟΣΔΕ έτους 2020, οι κυριότερες από τις δενδρώδεις καλλιέργειες – οπωροφόρα είναι:

Είδος καλλιέργειας	Έκταση σε εκτάρια
Μηλοειδή (μήλα, αχλάδια)	1.325,91
Πυρηνόκαρπα (ροδάκινα-νεκταρίνια, κεράσια, βερίκοκα, δαμάσκηνα)	260,04
Εσπεριδοειδή (πορτοκάλια, μανταρίνια, λεμόνια)	20,91
Λοιπές δενδρώδεις καλλιέργειες	

(σύκα, ρόδια, ακτινίδια, κάστανα)	775,47
Ακρόδρυα (αμύγδαλα, καρύδια, φουντούκια, φιστίκια)	2.617,74

Ενίσχυση παραγωγών μέσω καθεστώτος συνδεδεμένης ενίσχυσης, ενισχύσεων ήσσονος σημασίας (de minimis) και προσωρινού πλαισίου χορήγησης κρατικών ενισχύσεων

➤ Η καλλιέργεια της μηλιάς ενισχύεται με συνδεδεμένη ενίσχυση. Σύμφωνα με την αριθ. 294/79986/22-3-2021 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός ύψους ενίσχυσης της συνδεδεμένης στήριξης του άρθρου 52 του Κανονισμού (Ε.Ε.) 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, στην καλλιέργεια των μήλων για το έτος ενίσχυσης 2020» (Β'1134/23-3-2021), το ύψος της συνδεδεμένης στήριξης στην καλλιέργεια μήλων, για το έτος ενίσχυσης 2020, καθορίζεται στα 433,33 ευρώ ανά εκτάριο. Σε ό,τι αφορά στις αιτήσεις έτους 2020, επισημαίνεται ότι για την καλλιέργεια μήλων έχει καταβληθεί συνδεδεμένη ενίσχυση, συνολικού ύψους 3.816.830,88 ευρώ, σε 8.196 παραγωγούς.

➤ Η καλλιέργεια καρπών με κέλυφος ενισχύεται με συνδεδεμένη ενίσχυση σε ετήσια βάση και το ύψος της ενίσχυσης για το έτος 2020 ανέρχεται σε 102,16 €/εκτάριο σύμφωνα με την αριθμ. 295/79993/22-3-2021(Β'1134) Υπουργική Απόφαση.

➤ Στην περίπτωση που για διάφορους λόγους δεν δύναται να διατεθεί προς εμπορία το νωπό προϊόν, οι εσπεριδοπαραγωγοί έχουν τη δυνατότητα να διοχετεύσουν τα εσπεριδοειδή σε βιομηχανίες παραγωγής χυμού. Ενδεικτικά, αναφέρεται ότι το έτος 2019, περίπου 150.000 tn πορτοκαλιού οδηγήθηκαν στη χυμοποίηση.

Σημειώνεται ότι από το έτος 2015 ο τομέας των πορτοκαλιών που οδηγούνται προς χυμοποίηση, έχει ενταχθεί στο καθεστώς της συνδεδεμένης ενίσχυσης. Η τιμή της συνδεδεμένης ενίσχυσης ήταν 620€/εκτάριο το 2018, 550€/εκτάριο το 2019 και 580€/εκτάριο το 2020.

➤ Στο πλαίσιο του καθεστώτος της προαιρετικής συνδεδεμένης ενίσχυσης [αρ. 52, Κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 1307/2013] από 01.01.2015, έχει ενταχθεί ο τομέας του συμπύρηνου ροδάκινου που οδηγείται προς χυμοποίηση οι παραγωγοί που παραδίδουν τα προϊόντα τους στις αντίστοιχες μεταποιητικές επιχειρήσεις ενισχύονται, ώστε να υπάρχει επάρκεια εφοδιασμού με πρώτη ύλη και να συνεχίζεται απρόσκοπτα η παραγωγή τους. Συγκεκριμένα, για το έτος ενίσχυσης 2021, ο συνολικός ετήσιος προϋπολογισμός ανέρχεται στο ποσό των 2.821.043€ σύμφωνα με την αριθμ. 345/90586/1-4-2021 (Β 1513).

➤ Στον τομέα της παραγωγής σύκων για νωπή κατανάλωση χορηγούνται ενισχύσεις ήσσονος σημασίας (de minimis). Το ύψος του κατ' αποκοπή ποσού ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (de minimis) καθορίζεται σε 200 ευρώ ανά στρέμμα καλλιέργειας σύκων για νωπή κατανάλωση. Δικαιούχοι της κρατικής ενίσχυσης ήσσονος σημασίας (de minimis) με την αριθμ. 296/80724/22-3-2021(Β 1172) KYA ορίζονται οι γεωργοί, οι οποίοι δραστηριοποιούνται στην παραγωγή σύκων για νωπή κατανάλωση σε όλη την Επικράτεια, έχουν υποβάλλει δήλωση εκμετάλλευσης ενιαία αίτηση ενίσχυσης για το 2020 και διατηρούν τουλάχιστον ένα (1) στρέμμα καλλιέργειας σύκων.

➤ Με την αριθ. 2850/21.10.2020 απόφαση «Καθορισμός πλαισίου εφαρμογής του Μέτρου 21 “Εκτακτη προσωρινή στήριξη στους γεωργούς των τομέων που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19”» (Β'4701/23-10-2020), θεσπίσθηκε το Μέτρο 21 «Έκτακτη προσωρινή στήριξη στους γεωργούς των τομέων που πλήττονται ιδιαίτερα από τις επιπτώσεις της πανδημίας COVID-19» με στόχο τη διασφάλιση της συνέχισης της επιχειρηματικής δράσης των γεωργών του τομέα της ελαιοποιήσιμης ελιάς ή/και διπλής κατεύθυνσης, οι οποίοι πλήττονται από την πανδημία COVID-19. Η συνολική δαπάνη του ανωτέρω μέτρου ανήλθε σε 126.325.577,76 ευρώ.

➤ Σύμφωνα με το προσωρινό πλαίσιο λήψης μέτρων κρατικών ενισχύσεων για τη στήριξη της οικονομίας που θέσπισε η αριθμ. C(2020)1863 final της 19.03.2020 Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, εκδόθηκε η αριθμ.1338/312351/6-11-2020 KYA «Χορήγηση κρατικών ενισχύσεων στους τομείς: α) της επιτραπέζιας Ελιάς ποικιλίας Καλαμών, β) του πρώιμου Καρπουζιού χαμηλής

κάλυψης, γ) της ανοιξιάτικης Πατάτας, δ) των υερμοκηπιακών καλλιεργειών Κρήτης σε Τομάτες, Αγγούρια και Μελιτζάνες, και λεπτομέρειες εφαρμογής Προσωρινού Πλαισίου με βάση την Ανακοίνωση της Επιτροπής της 19/03/2020 C(2020)1863 final (Προσωρινό Πλαίσιο), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει» (B'4937/9-11-2020). Το συνολικό ποσό που χορηγήθηκε με την εν λόγω απόφαση στους Έλληνες παραγωγούς επιτραπέζιας Ελιάς ποικιλίας Καλαμών σε όλη την επικράτεια, ανέρχεται σε 13.162.870€ (70€/στρέμμα)

➤ Η εφαρμογή του μέτρου αναφορικά με την επιτραπέζια ελιά κρίθηκε απαραίτητο να επεκταθεί και στην κάλυψη των παραγωγών της ποικιλίας επιτραπέζιας ελιάς – λουπές [σχετ. η αριθ. 51/126068/13.05.2021 KYA «Χορήγηση ενισχύσεων ήσσονος σημασίας στους τομείς: α) της επιτραπέζιας Ελιάς - λουπές με κωδικό συστήματος Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. 2008190 και β) των καπνών ποικιλίας Βιρτζίνια και λεπτομέρειες εφαρμογής στα πλαίσια εφαρμογής του Κανονισμού (ΕΕ) υπ' αρ. 1408/2013 της Επιτροπής (ΕΕ L 352, 24.12.2013) όπως τροποποιήθηκε με τον Καν. (ΕΕ) υπ' αρ. 316/2019 (L51/1/22.2.2019)» (B'2021)], δεδομένου ότι η παρέμβαση αφορά ουσιαστικά σε ενίσχυση παραγωγών επιτραπέζιας ελιάς καλαμών που είχε δηλωθεί με διαφορετικό κωδικό. Για το έτος ΕΑΕ 2019 το συνολικό ποσό ενίσχυσης των παραγωγών επιτραπέζιας Ελιάς - λουπές με κωδικό συστήματος Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε. 2008190 ανέρχεται σε 7.186.053 ευρώ.

Ωστόσο, πρέπει να επισημανθεί ότι, σε κάθε περίπτωση, για τα θέματα ενίσχυσης της ανταγωνιστικότητας των παραγόμενων προϊόντων, καθώς και για τα θέματα των τιμών των προϊόντων και της διάθεσης αυτών, απαιτείται η ενίσχυση της διαπραγματευτικής δύναμης όλων των παραγωγών του αγροτοκτηνοτροφικού τομέα μέσω της δραστηριοποίησής τους σε συλλογικές δομές για τη συλλογική διαπραγμάτευση των τιμών των προϊόντων τους και της προώθησης αυτών.

Επισημαίνεται ότι η πολιτική στον τομέα των οπωροκηπευτικών ασκείται μέσα από τις Οργανώσεις Παραγωγών [Κανονισμοί (ΕΕ) αριθ. 1308/2013, (ΕΕ) αριθ. 891/2017, (ΕΕ) αριθ. 892/2017 και (ΕΕ) αριθ. 543/2011, όπως ισχύουν, Υπουργικές Αποφάσεις με αριθμ. 4270/139407/28-12-2017 (B'5/5-1-2018), 397/18235/16-2-2017 (B'601/24-2-2017) και 266355/11-02-2009 (B'594/1-4-2009), όπως ισχύουν], οι οποίες δημιουργούνται με πρωτοβουλία των παραγωγών και ασχολούνται με όλα τα θέματα που σχετίζονται με την παραγωγή και την εμπορία των οπωροκηπευτικών των μελών τους.

Οι Οργανώσεις Παραγωγών, μέσα από τα επιχειρησιακά τους προγράμματα, έχουν τη δυνατότητα να υλοποιούν δράσεις, οι οποίες περιλαμβάνονται στους παρακάτω στόχους:

- αναδιάρθρωση των καλλιεργειών των μελών τους με στόχο την ποιοτική βελτίωση των προϊόντων τους,
- μείωση του κόστους παραγωγής,
- προώθηση των προϊόντων τους,
- προστασία του περιβάλλοντος (ενίσχυση σε ποσοστό μέχρι και 60% από την Ευρωπαϊκή Ένωση),
- μέτρα πρόληψης και διαχείρισης κρίσεων (απόσυρση από την αγορά - δωρεάν διανομή- ενίσχυση σε ποσοστό 100% από την Ευρωπαϊκή Ένωση υπό τους όρους και τις προϋποθέσεις του κοινοτικού πλαισίου).

Η δραστηριοποίηση των παραγωγών μέσα από τις Οργανώσεις Παραγωγών, σύμφωνα με το ισχύον ενωσιακό και εθνικό πλαίσιο, κρίνεται απαραίτητη, καθώς, με τη συγκρότηση ισχυρών Οργανώσεων Παραγωγών και τη σωστή λειτουργία τους, δύναται να βελτιωθούν σημαντικά η διαχείριση των προβλημάτων εμπορίας της παραγωγής, η διαπραγματευτική δύναμη των παραγωγών-μελών τους και η ανταγωνιστικότητα των προϊόντων.

ΣΠΥΡΙΔΩΝ – ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΛΙΒΑΝΟΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΟ:

Το με αρ. πρωτ. 7941/29-6-2021 έγγραφο του ΕΛΓΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ :

Βουλευτή και Α. Παπανάτσιου